

DINKO ŽUPANOVIĆ DIJALOG KOJI NE PRESTAJE

U OČEKIVANJU NEOČEKIVANOG

ŽDŽ

IZLOŽBA SLIKA
PALAČA GUTMANN, BELIŠĆE 2026.

Dijalog koji ne prestaje

Slikarstvo Dinka Županovića razvija se u polju gestualnog kromatskog izraza koji svoje povijesno uporište nalazi u slikarskim praksama sredine 20. stoljeća, osobito u iskustvu apstraktnog ekspresionizma, posebice gestualnog slikarstva. Polazeći od tradicionalnih motiva, krajolika i portreta, postupno razgrađuje njihovu reprezentativnu funkciju. Motiv ostaje tek kao početni impuls slike, dok je njezin stvarni sadržaj sam čin slikanja.

U tom smislu Županovićovo slikarstvo može se promatrati u svjetlu poznate teze Harolda Rosenberga o slici kao *areni djelovanja* gdje platno postaje prostor događaja, mjesto na kojem se bilježi energija slikarskog čina. Brzi, ponekad eruptivni potezi kista ili četke, široki nanosi boje i naglašena tjelesnost geste pretvaraju površinu slike u zapis intenzivnog procesa. Figura ili krajolik više nisu cilj mimetičkog prikaza, oni su tek povod slikarskoj akciji. Mimeza je tako svjesno podređena ekspresiji, doživljaju karaktera, atmosfere ili emocionalnog naboja mjesta.

Nosivi element tih kompozicija postaje boja. Ona prestaje biti sredstvo opisivanja i postaje autonomna slikarska činjenica. U snažnim kromatskim kontrastima stvara se dinamična napetost koja kompoziciji daje gotovo eruptivnu energiju. U tom smislu Županovićovo slikarstvo može se povezati i s modernističkim naglaskom na materijalnosti slike jer prema Clementu Greenbergu slika afirmira vlastite elemente, kao što su boja, potez i tekstura, umjesto iluzionističkog prikaza svijeta.

U pojedinim radovima figurativni trag postupno nestaje, prepuštajući mjesto apstraktnom komponiranju. I kada je motiv jedva naznačen, njegova prisutnost ostaje osjetilni oslonac slikarskog procesa. Ono što gledatelj prepoznaje nije prizor sam, nego njegov doživljajni trag transformiran u ritam poteza, gustoću boje i taktilnost površine. Takva transformacija podsjeća na fenomenološki pristup percepciji u kojem slika ne prenosi objektivni izgled svijeta, nego iskustvo njegova viđenja.

Na manjim formatima, gdje se ekspresivni zamah nužno koncentrira, Županovićevi radovi djeluju poput fragmenata veće slikarske geste. Kao da su izdvojeni

segmenti šireg pokreta, zaustavljeni trenutci intenzivnog procesa. Upravo ta fragmentarnost dodatno naglašava procesualnu prirodu autorova slikarstva.

Dijalog koji ne prestaje može se čitati kao ključ za razumijevanje Županovićeva slikarskog procesa. Taj dijalog ne odvija se samo između umjetnika i motiva, nego i između geste i promišljanja, spontanosti i naknadnog prepoznavanja smisla, između intuicije i racionalnog uvida. Slika nastaje u prostoru tog neprekinutog napetog odnosa. Sam umjetnik taj proces opisuje riječima: „Pokušavam slikati iznenađenja u nadi da imam u sebi sve što trebam.“ Upravo ta otvorenost prema nepredvidivom otkriva bit njegova slikarstva. Potez kista nije samo formalni element, nego trenutak susreta između unutarnjeg impulsa i materije boje. Dijalog se tako neprestano nastavlja, između umjetnika i slike koja nastaje, između geste i pigmenta, između spontanog čina i kasnijeg razumijevanja onoga što je na platnu iznenađa postalo vidljivo. U tom prostoru trajnog procesa slika ostaje otvorena, kao mjesto gdje se iskustvo svijeta i energija boje neprestano iznova susreću.

Lana Skender

Otvorenje izložbe «Zbirka Bauer»

Ulazak u sliku _promišljanja o “slici” Dinka Županovića

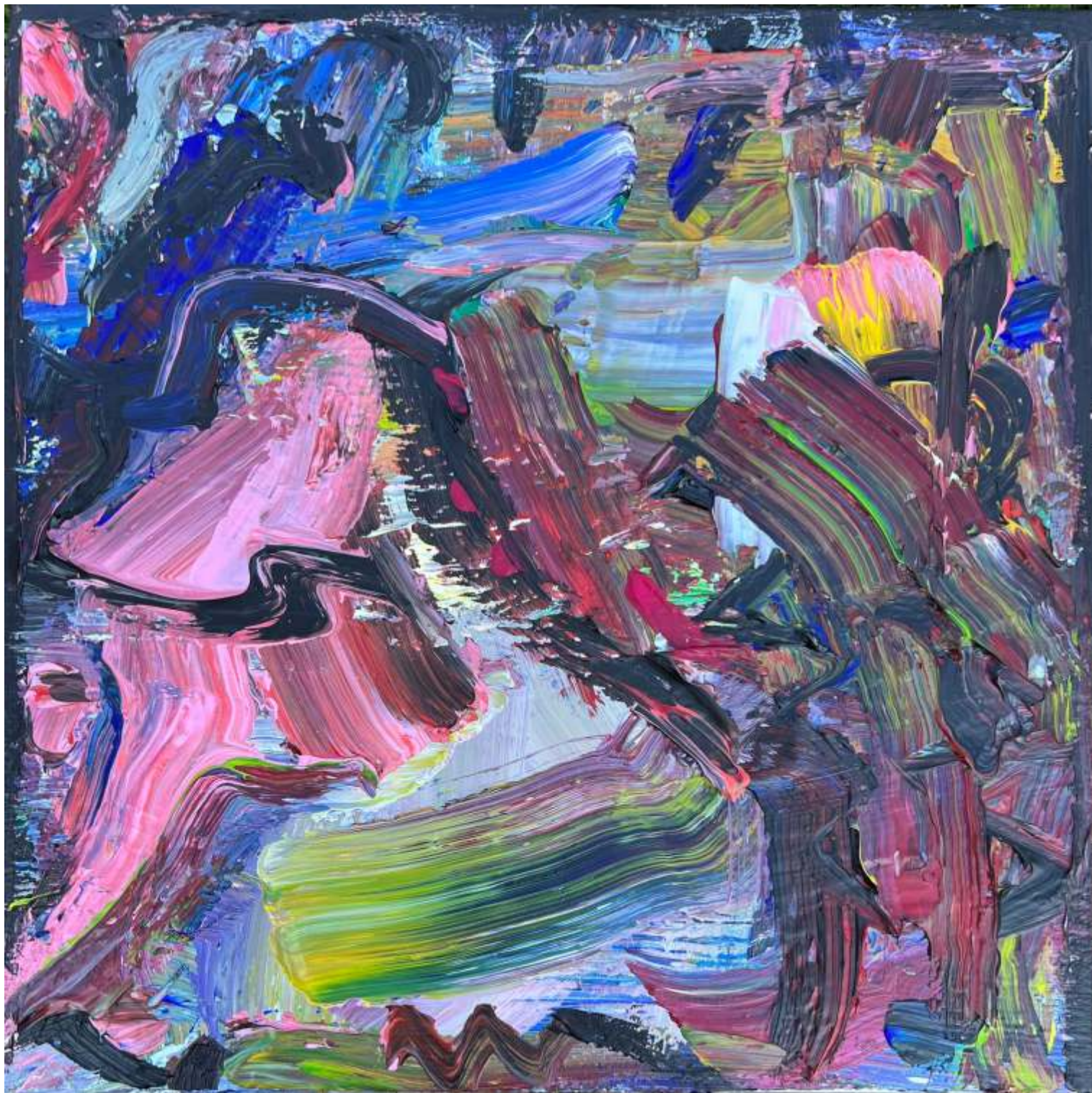
Slikarima je zacijelo jedan od najinteresantnijih, ali ujedno i najproblematičnijih dionica slikarstva trenutak kada stoje ispred prazne podloge na kojoj slika tek treba nastati. Gledajući u to uokvireno polje, slikaru se misli roje o mogućnostima i izazovima koje promatrana praznina daje. Fizička datost platna je materijalizirana granica slikarevih misli i intuicije, ali i okvir unutar kojega se oblikuje i vizualizira svijet čiste imaginacije. “Slikovni prostor”, kako ga određuje Paul Crowther, imaginarni je prostor, polje magije u kojem se rađaju novi svjetovi, u kojem se kristaliziraju unutarnje pobude umjetnika, svjesne težnje, ali i brojni nesvjesni i podsvjesni procesi koji, kada slika biva dovršenom, prestaju biti tek povanjštenje slikareva habitusa te postaju univerzalna datost svakom promatraču koji u slici vidi odraz ljudske, ali i božanske iskre. Slike Dinka Županovića u tom su smislu jako dobar primjer njegove unutarnje borbe i stalnog preispitivanja te problematiziranja pojma slike i vizualnih mogućnosti koje mu taj - fizički ograničen okvirom, ali mentalno bezgraničan - slikovni prostor nudi. Županović je slikar koji platnu pristupa oprezno i polako te koji arhitekturu slike, unatoč vrlo ekspresivnim potezima, gradi odmjereno i strpljivo - bilo da slika apstrahirane prostore stvarnosti ili vlastite unutrašnjosti, bilo da se fokusira na konkretne motive iz stvarnosti. Županovićovo je slikarstvo odraz iskrenih težnji da se vizualizira slika sama *per se* te da se osvijesti činjenica kako je jedno od njezinih temeljnih svojstava boja. Kolorit nosi snagu slike i nerijetko sama boja biva ujedno glavnom temom slike. Osim korištenja različitih valeriskih mogućnosti pojedinih boja, Županović snažnim impastnim nanosima boju dodatno materijalizira dajući joj ponekad i reljefnu morfologiju. Sljubljen s bojom, potez, odnosno način njezina nanosa na slikanu plohu, drugi je važan element arhitektonike Županovićevih djela. Često vrlo široki i raspoređeni u različitim smjerovima njegovi potezi čine važne silnice u uravnotežavanju kolorističkih i oblikovnih masa unutar kompozicije što ekspresivnost ovih slika primiruje dajući im i blagu meditativnu komponentu. Vrlo promišljen i pomalo teorijski pristup analizi pojma slike Županović pokazuje u djelima na kojima slika okvir unutar kojeg slika ostvaruje svoju pojavnost. Ontološki gledano,

ovakav je pristup interesantan jer nam ukazuje da imamo posla sa slikarom koji jasno razumije što radi i koji sliku ne uzima tek kao puku činjenicu. Okvir naslikan na rubovima platna oblikuje tako jedan (slikani) realitet, dok prizor unutar slikanoga okvira čini drugu razinu (slikanog) realiteta. Na taj način dobivamo sliku u slici što u filozofskom smislu otvara pitanje odnosa slike prema stvarnosti unutar koje mi živimo, a što je na vrlo zanimljiv način problematizirao René Magritte u ciklusu “La condition humaine” dovodeći u pitanje suodnos stvarnosti slike, slike u slici i naše stvarnosti u okviru pojmova uokviravanja (Dieter Mersch) i slikovnoga prostora. Županovićev opus odraz je traganja za načelima slikarstva i neprestani proces istraživanja slike uz pomoć temeljnih likovnih datosti. U ovom slučaju boja je nesumnjivo čvrsta okosnica kojoj naš slikar podređuje sve ostale elemente. Ekspresionistički elementi vidljivi na njegovim djelima odraz su dijelom i nemirne težnje samoga Županovića da slici da dostojan život i učini njezinu vizualnost prijemčljivom oku bez sladunjavih pretenzija da se sviđa promatraču. Ponekad je teško odvojiti umjetnika od njegova djela što se i u ovom slučaju može reći budući da Županović svoje slikarstvo živi kroz vlastite slike gradeći u različitim ciklusima jedan oblik vizualne autobiografije. To nije rijedak slučaj u umjetnosti, nego samo pokazatelj kako procesi umjetničkoga stvaranja uključuju različite razine čovjekove svijesti te nam pokazuju svu složenost našeg psihičkog života, ali i našu povezanost s duhovnim datostima kojima se - za sada - umjetnost najviše približila.

Igor Loinjak

Dijalog II Acryl 50 x 50 cm 2026.

Dijalog III Acryl 50 x 40 cm 2026.

Dijalog V Acryl 60 x 50 cm 2026.

Kninska tvrđava Acryl 120 x 120 cm 1995.

Poluakt Acryl 70 x 60 cm 2000.

Dijalog VI Acryl 50 x 40 cm 2026.

Rođen u Bilju. Diplomirao je slikarstvo na ALU Ljubljana u klasi Gustava Gnamuša. U javnom životu 50 godina. Član Zajednice Umjetnika Hrvatske. Prodajna galerija „W” u Osijeku.

Tajnik Hrvatskog Društva Likovnih Umjetnika Osijek. Tajnik Hrvatskog Društva Likovnih Umjetnika Vladimir Becić iz Vinkovaca. Tajnik Hrvatske Udruge Likovnih Umjetnika Prizma iz Osijeka. Tajnik Spidvej kluba Osijek. Tajnik Marin racing tima. Monografija Moto kluba Osijek. Rad na obnovi dvorca u Valpovu.

Oblikovanje i ilustracije. Izrada projektne dokumentacije na zgradi poglavarstva Lipik.

Autor brojnih kulturnih manifestacija i događanja. Brojne izložbe i predavanja.

Vanjski suradnik u restauratorskom zavodu Split. Naslikao repliku oltarne slike u Biljskoj crkvi. Restaurirao tri zidne slike u Kulturnom centru Bilje. Odgovorni voditelj restaurator na obnovi HNK Osijek. Jedan od osnivača HDLU u Vinkovcima. Osnivač udruge likovnih umjetnika Prizma iz Osijeka. Sudionik likovne akcije za Okučane pod pokroviteljstvom Županije. Akcija GLU Imaginarna galerija grada Osijeka. Akcija afirmacije svečanog zastora Bele Čikoša za osječki HNK. Izradio stropnu sliku u crkvi u Babinoj Gredi. Restauracija na Kuriji Norman u Bizovcu. Izrada i postavljanje kompletne dekorativne ornamentike na stropu HNK u Osijeku. Autor mnogih javnih pisama, polemika i članaka. Izlagao na brojnim izložbama u zemlji i inozemstvu. Sudjelovao na brojnim manifestacijama, susretima, predstavama i kolonijama. Donator mnogim humanitarnim aktivnostima. Ravnatelj Hrvatsko Mađarskog Kulturnog Centra u Općini Bilje. Vanjski uradnik Glasa Slavonije. Kompletan likovni opus nestao u domovinskom ratu.

Nagrade

Nagrada Hrvatskog motociklističkog saveza za doprinos u razvoju moto sporta. Nagrada Škole za primijenjenu umjetnost i dizajna Osijek za izvrsne rezultate u obrazovnom procesu. Nagrada ministarstva prosvjete i športa za vrhunske rezultate na državnom natjecanju. Nagrada na natječaju MOSI 1988. za slikarstvo. Odkupna nagrada na izložbi za minijature umjetnosti u Torontu .

Nagrada na 3. Waldingerovom Salonu u Osijeku.

Dijalog I Acryl 50 x 40 cm 2026.

**Izložba traje
od 16. 05. - 04. 07. 2026.**

Izdavač:
Muzej Belišće
za izdavača:
dr.sc. Nada Milas Bosanac
ravnateljica muzeja

Oblikovanje:
Zdenko Holeš
Foto i dizajn:
Dinko Županović

Izložba je financirana sredstvima
OSJEČKO - BARANJSKE ŽUPANIJE
i Grada Belišća

